

Binnenkort ondergaat u een ingreep of onderzoek onder sedatie. Deze brochure geeft u meer informatie over sedatie, de voorbereidingen, de procedure en de mogelijke nevenwerkingen ervan.

Hebt u na het lezen nog vragen, dan kunt u altijd terecht bij uw behandelende arts of op de dienst. De contactgegevens vindt u achteraan dit document.

Wat is sedatie?

Sedatie is een alternatief voor algemene anesthesie (verdooving) waarbij een rustgevende en angstwerende medicatie wordt toegediend. Het doel van sedatie is dat u wat slaperig wordt, zodat het onderzoek voor u minder belastend is. Deze slaperigheid treedt direct na toediening op. Hoe slaperig u bent is niet te voorspellen, ook als u niet slaapt zult u het onderzoek meer ontspannen ondergaan. Bij bepaalde onderzoeken wordt niet alleen een slaapmiddel, maar ook een pijnstiller gegeven. Hierdoor wordt u ontspannen zonder het volledige bewustzijn te verliezen. Ook veroorzaakt de medicatie geheugenverlies, zodat u zich niets of heel weinig van de ingreep kan herinneren.

Voordelen

Er wordt gestreefd naar een vorm van zogenaamde 'bewuste sedatie'. Daarbij bent u wat slaperig, maar kunnen de artsen en verpleegkundigen tijdens het onderzoek nog wel met u communiceren. Door de sedatie ondergaat u het onderzoek meer ontspannen. Uw reflexen blijven intact, waardoor het risico op complicaties, bijvoorbeeld door verslikken, kleiner is dan bij een algehele verdoving (narcose). Verder bent u na het onderzoek vaak vergeten wat er gebeurd is.

Nadelen

Hoewel het slaapmiddel voordelen heeft, zijn er ook nadelen aan verbonden. Door de sedatie gaat u oppervlakkiger ademen, waardoor het soms nodig is zuurstof toe te dienen. Ook kunt u minder gevoelig zijn voor het medicijn. Regelmatig gebruik van slaapmiddelen of alcoholische dranken kan de werking van het medicijn verminderen. Verder reageren sommige mensen wat ontremd door de toediening van het medicijn.

Voorafgaande consultatie

Tijdens een voorafgaande consultatie wordt de ingreep/onderzoek besproken. Er wordt nagegaan of u in aanmerking komt om deze ingreep/onderzoek onder sedatie te laten verlopen. Hierbij wordt samen met u een vragenlijst overlopen (zie bijlage achteraan).

Deze voorafgaande consultatie is belangrijk omdat het toelaat de risico's, die aan de ingreep/ onderzoek verbonden zijn, te evalueren. Wij verzoeken u de vragen die u gesteld worden juist te beantwoorden.

Het gaat immers om uw veiligheid. Er zal ook aandacht besteed worden aan de geneesmiddelen die u inneemt. Dit consult geeft u bovendien de mogelijkheid om vragen te stellen aan uw arts in verband met uw ingreep en over het verloop van de sedatie en de mogelijke nevenwerkingen.

Geïnformeerde toestemming

De behandelende arts zal u inlichten over de sedatie die hij u zal toedienen en zal hiervoor uw toestemming vragen. U kunt hem bij die gelegenheid alle vragen stellen die u nodig hebt om een beslissing te nemen. Voor minderjarigen wordt de toestemming gegeven door de wettige vertegenwoordiger (vader, moeder of voogd). Dit geldt ook voor personen die omwille van andere redenen niet in staat zijn zelf te beslissen.

Vorbereiding

Voor het onderzoek moet u nuchter blijven. Volg hiervoor de instructies zoals vermeld in de folder van het betreffende onderzoek.

 Vanwege de sedatie mag u na het onderzoek niet zelf naar huis rijden. Regelt u daarom voor het onderzoek dat iemand u begeleidt bij het naar huis gaan.

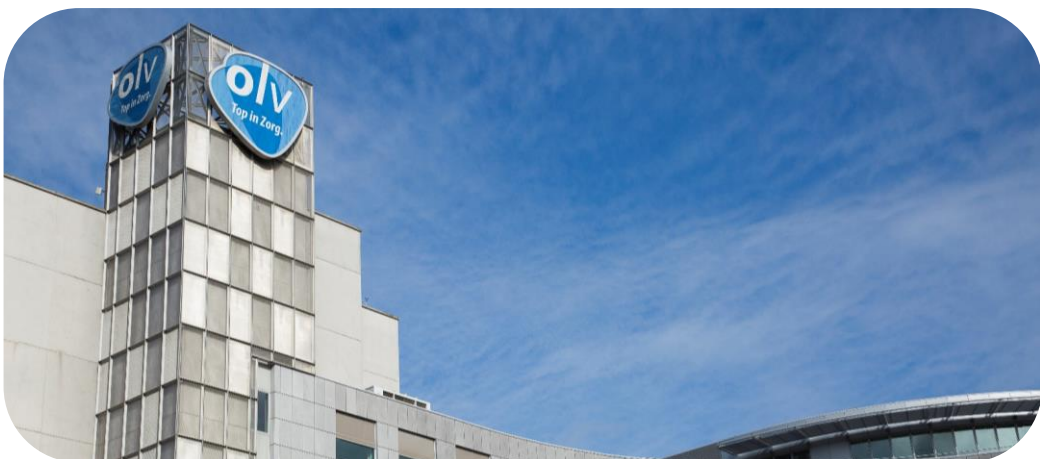
Toediening slaapmiddel

Vóór de start van het onderzoek brengt de arts of verpleegkundige een infuusnaaldje in een bloedvat van uw arm of hand. Vervolgens wordt door middel van een knijper op uw vinger gecontroleerd of uw hartslag en het zuurstofgehalte in het bloed goed zijn. Daarna wordt het slaapmiddel toegediend. Omdat het medicijn snel werkt, kan vrijwel direct daarop het onderzoek plaatsvinden. Soms duurt het onderzoek wat langer en wordt u al weer wat wakkerder, voordat het onderzoek klaar is. Dit is niet erg. Het gaat erom dat het onderzoek voor u te verdragen is. Zo nodig kan de arts besluiten wat extra sedatie te geven.

Na het onderzoek

Als u in het ziekenhuis bent opgenomen, halen de verpleegkundigen van uw verpleegafdeling u weer op. Op de afdeling hoort u van uw behandelend arts de uitslag van het onderzoek.

In geval van een dagziekenhuis, verblijft u een korte periode op de uitslaapkamer van de afdeling. Hier kunt u uitslapen van de sedatie totdat het slaapmiddel volledig uitgewerkt is en u zich weer goed voelt. Ook zullen de verpleegkundigen enkele controles uitvoeren.

Nevenwerkingen en verwikkelingen

De risico's van sedatie omvatten nevenwerkingen en verwikkelingen. Nevenwerkingen zijn bijna altijd aanwezige, ongewenste effecten van een geneesmiddel of een behandeling (bijvoorbeeld misselijkheid, braken). Meestal duren ze niet lang. Sommige nevenwerkingen kunnen voorkomen worden, anderen kunnen behandeld worden en een aantal verdwijnen vanzelf. Verwikkelingen zijn ongewenste en onverwachte gebeurtenissen als gevolg van een behandeling, zoals het optreden van een allergische reactie na de toediening van een geneesmiddel.

Meest voorkomende nevenwerkingen of verwikkelingen:

- **Misselijkheid en braken:** Sedatieve geneesmiddelen veroorzaken soms misselijkheid en/of braken. Beiden kunnen behandeld worden, maar soms kunnen ze wel enkele uren aanhouden.
- **Duizeligheid:** De verdoving tijdens de ingreep kan een lage bloeddruk veroorzaken waardoor u zich wat zwak voelt. Dit kan met medicatie behandeld worden, maar vaak is wat extra vochtinname voldoende (bijvoorbeeld cola drinken).
- **Rillingen :**Tijdens de ingreep beweegt de patiënt minder waardoor hij afkoelt. Hierdoor kunnen rillingen ontstaan. Dit kan verholpen worden met een extra dekentje.
- **Emotionele overgevoeligheid :** Bijna alle patiënten kunnen zich de ingreep niet herinneren. Omdat u daardoor erg gevoelig kan zijn voor inprenting, wordt de patiënt altijd op een positieve manier benaderd. Deze gevoeligheid verdwijnt vrij snel na de ingreep.
- **Pijn tijdens het inspuiten van geneesmiddelen :** Sommige geneesmiddelen kunnen pijn of een onaangenaam gevoel (jeuk) veroorzaken als ze worden ingespoten.

- **Pijnlijke blauwe plekken** : Deze komen meestal voor op de plaats waar het kathetertje werd geplaatst en de medicatie toegediend werd. Ze worden veroorzaakt door beschadiging van een klein bloedvat. Meestal verdwijnen ze zonder behandeling.
- **Ernstige overgevoeligheid aan geneesmiddelen:** Een allergische reactie zal onmiddellijk opgemerkt en behandeld worden. In heel zeldzame gevallen kan deze reactie zo uitgesproken zijn dat ze tot de dood kan leiden, zelfs bij gezonde mensen. Daarom is het belangrijk dat u uw arts alles vertelt over mogelijke overgevoeligheden bij uzelf of uw familie.

Let op

Door de slaapmedicatie (sedatie) kunt u minder snel reageren. Daarom wordt u de eerste 24 uur na het onderzoek afgeraden om:

- actief deel te nemen aan het verkeer;
- gevaarlijke machines te bedienen;
- belangrijke beslissingen te nemen;
- alcoholische dranken te gebruiken.
- kalmeermiddelen nemen.

Het is belangrijk dat er thuis iemand toezicht houdt de eerste 24 uur na het onderzoek/ingreep.

Contactgegevens

Campus Aalst

Moorselbaan 164 9300 Aalst

- **Tel:** 053 72 44 61
- **Fax:** 053 72 41 34

anesthesie.Aalst@olvz-aalst.be

Campus Asse

Bloklaan 5 1730 Asse

- **Tel:** 02 300 62 69

Campus Ninove

Biezenstraat 2, 9400 Ninove

- **Tel:** 054 31 20 32

Meer informatie?

www.olvz.be

Disclaimer

De informatie in deze brochure is van algemene aard en is bedoeld om u een globaal beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In iedere situatie, en dus ook de uwe, kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze brochure vervangt dus niet de informatie die u van uw behandelend arts reeds kreeg en die rekening houdt met uw specifieke toestand. Zijn er na het lezen van deze brochure nog vragen schrijf deze eventueel op en bespreek ze in ieder geval met uw behandelend arts.

Versie 05/02/2019

Goedgekeurd door dokter Geert Vandenbroucke